

stort Antal af Folketjerkens Medlemmer, maatte der ske en tilsvarende. Nedsættelse i det Tilskud, der gives til denne Menighed fra Statskassen. Det kan aldeles ikke være Andet, end at Bevillingsmyndigheden her maa have sit Tilsyn med, at Statens Penge ikke anvendes paa en Maade, som ikke har været tilsigtet ved Grundloven. Det er jo underligt nok, men sandt og nødvendigt, er det dog, at uagtet Rigsdagen ikke skal blande sig i kirkelige Anliggender, maa den nødvendigvis have et vaagent Øie med, at den evangelisk-lutherske Lære bliver uforfalsket, og at Statsunderstøttelsen fra det Dieblis af, da det opdages, at dette ikke længere er Tilfældet, grundlovsmeetsig maa drages tilbage. Det er aldeles ikke nogen Indblanding i kirkelige Anliggender, at man tager, det Hensyn, jeg her gjør, ved Bevillingen af Pengene som kirkelig Understøttelse. Det er et rent Statsanliggende, men jeg skal forresten ikke opholde mig længere ved dette Punkt.

Fermansen: Derjom ærede Medlemmer vare i Tvivl om før, om det ikke var en mislig Sag saadan udenvidere at slaa fast, at Præsterne ere blot Statsembedsmænd, saa synes det mig virkelig, at den Forhandling, der nu er ført derom, maatte lede dem til at indse det. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) talte om, at Præsterne maatte afsættes, naar de satte sig ud over Statens Love. Ja, ganske rigtig, det skulle de; men hvorledes skulle Statens Love bestemme, hvorledes Skriften og kirkelige Beskjendelseskrifter skulle opfattes? Hvorledes vilde vi være farne, dersom vi her skulde forhandle et Lovforslag om disse Ting? Derfor maa Staten vistnok indrømme en vis Lærefrihed i Kirken; vi maa føle, at Staten staar ganske anderledes overfor disse Embedsmænd end overfor Dommere, og at ikke blot de, men Menighederne kom vistnok til at lide Skaar i deres Samvittighedsfrihed, naar Staten saaledes udelukkende vilde tiltage sig Myndighed

til ad Lovens Bet at fastsætte, hvad der skal være den uforfalskede Lære i Kirken, som den sidste ærede Taler udtrykte sig. Har ikke Historien klart nok vist dette? Har man ikke set her i Danmark, at en Præst til en Tid er bleven affat, ja, endog sat i Tugthuset for en Ytring som denne, at Hedninger maasse kunne blive salige? Har man ikke set Folk blive straffede med Bøder og satte i Tugthuset, fordi de have holdt fast ved en Lærebogs Ord, som har været autoriseret i lang, lang Tid af Staten og nu skulde afløses af en anden, som baade i Aanden og Bogstaven var ganske anderledes? Have vi ikke haft det — jeg kunde næsten sige — snurrige Tilfælde, at en Præst, der har holdt en Prædiken i sine auge Dage, hvorfor han fik Statsmyndighedens høieste Ros og bedste Karakter, er, da han holdt den om igjen i sine gamle Dage, bleven affat for den? Nei, dersom vi ikke ville bevirke den allerværste Samvittigheds- og Trostvang, saa maa vi tilvisse holde fast paa, at her er et andet Forhold at tage Hensyn til, og at vi ikke kunne lade Statens Lovbestemmelser fortolke kirkelige Trossætninger, og derfor heller ikke betragte Præsten som en Embedsmand, der er sat til blot at udføre Statens Love. Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgfreds (Müller), som saa tidt giver os Prøve paa sine mangfoldige Færdigheder, han gav os idag Prøve paa sin juridiske Færdighed, idet han sagde, at den vedkommende Geistlige i sin Tid var bleven dømt, ikke for det, han havde sigtet en Anden for, men fordi han ikke vilde forsvare sig; det er en simpel historisk Kjendsgjerning, at vedkommende Domstol indlod sig paa at prøve, hvad den vedkommende Geistlige havde sagt om Klagerens Lære, og Dommen gik ud paa, at de dømte Klageren til at have Ret og den Anklagede til at have Uret (H. C. D. Müller: Nei!) Ja, at Domstolen har dømt saaledes, det er virkelig en historisk Kjendsgjerning. Det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgfreds (Berg) kunde ikke gaa ind paa vort